

TRIGLAV

Gg Kokalj Ferdinand
Tržič

Uredništvo in upravnništvo tednika „Triglav“ Kranj. — Telefon uredništva št. 8. — Naročnina 40 Din za celo leto, 20 Din polletno in 10 Din četrtletno. Za inozemstvo 50 Din. Račun podružnice poštne hranilnice v Ljubljani, št. 16.383.

Leto 1.

Kranj, dne 12. avgusta 1933.

Štev. 7.

Gorenjci kot državljani!

Gorenjce je usoda zanesla na mejne robove države, ki so jo obklesali naši sosede pod zaščito svetovnih velevlasti skoroda po svoji volji. Naravno je, da bi ob ponovnem vojnem metežu naša zemlja preizkušala vse one bridkosti, ki jih je nedavno preživljala izkrvavljena kraška planota. Gorenjci smo pomaknjeni v solesko silnega in veličastnega pogorja, ki izgleda kot nepramagljiv mejnik jugoslovenskega ozemlja. Da, silne in močne so naše gorske stene, ki na njih sloni ogromna stavba državnega telesa. Še silnejše pa bodo, če se gorenjski rod zave velikega svojega pomena, ki ga tvori kot ključar onih velikih vrat, vodečih v osrčje naše zemlje.

Naš veličastni Triglav naj bo živ kapetan, na poveljniškem mostu sredi vihre ob najhujšem metežu silnih valov, ki bruhajo ob stene našega državnega broda, mi sami pa bodimo vztrajni mornarji, kljubujući vsem silam prirodnih pojavov. Da pa se izklešemo v čuvarje svoje zemlje, je treba, da se v nas samih dvigne državljanska zavesa, zavesa gospodarja svoje zemlje.

Usoda zgodovine je Slovence tisočletno dobo vgapala v pasji ponižnosti napram svojim gospodarjem. Bili smo srečni, kadar so nas gladili, oblizali smo jim roke in noge, če so nas hvalili in ko so nas brcali, smo se ponižno zavlekli pod njihove mize, ne da bi si upali pokazati ostrine svojega zobovja. Pa vendar smo bili junaki. S peresi za klobukom smo znali preskušati svoje moči, kadar smo se podajali v sosedne vasi in se medsebojno ruvali kot petelinčki v zabavo naši gosposki. Da smo lažje izzivali medsebojne prepire, smo nadevali sosedom razne krajevne prilimke (maček, komar, žabe, klobase), ki so nam omogočali boje.

In kakor vas proti vasi, tako smo se znali razpredeljevati v Gorenjce, Dolenjce in Notranjce, Kraševce in Vipavce, Štajerce in Korošce, vse dolje, da smo se prebudili iz dolgega sna, in to ne da bi se zavedli, kje da smo, kaj da smo. Bili smo vse, samo Slovenci ne. Dolga šo bila pota nacionalnega probujanja od krogov izobraženih stanov do preprostega ljudstva, razkosanega v podrobne delce nemških pokrajin.

Mimo nas so begali časi slovenskih taborov, shodov pod milim nebom, neopazena so bila prizadevanja glede poenotenja jugoslovenskih jezikov (ilirizem) in načrti glede občega zblizanja jugoslov. narodov je ostal ljudstvu tuj, ker se je politika cepila po kulturnih — verskih načelih v zabavo našim gospodarjem.

In pri vsem tem nismo bili Slovenci niti dobri Avstrijci. Spoštovali smo cesarja, ker smo mislili, da vlada že od začetka sveta in da je taka božja volja, ki si ji moramo pokoravati. Ko ga je zamenjal mlajši vladar, ni prešla nanj ona oboževalna pokorščina. Njegove pustolovščine so nam bile v pravo zabavo.

Med 40 milijoni Avstrijcev nas je živelo 20 milijonov Slovanov, ki se nismo znali strniti v celoto, ne si priboriti svobode, kakor je to storil naš srbski brat pod vodstvom Jurija Petrovića. Ne, nasprotno. Prodajali smo se vladam, da smo se lažje cepili v Štajerce, Kranjce, Korošce in Primorce. Nič ni pomagalo, da se je l. 1903. poživilo med izobrašenci jugoslovansko stremljenje, ker so se oči obrnile proti Beogradu na kralja Petra. V narod ni prodrila srbsko hrvaška koalicija (zveza) z l. 1908., tudi Jugoslovanski klub je z vsem svojim delom in z majske deklaracije ostal le preveč avstrijski pod zaščito Habsburžanov.

Svetovni mir nas je iskal po deželah, zavedel v Zagreb, od koder so nam pokazali pot proti vzhodu — Beogradu, med one, ki jih je narod moral sovražiti, ni pa poznal njih plemenitosti. Versko presekani, državno ločeni, narodno tuji smo se zbili v celoto, ki jo moramo poživiti s sočnim brstjem.

Svetovna vojna je vstvarila razuzdanost, podivjanost ljudstva z vsemi kvarnimi posledicami. Toda nad narodi so se dvignili veliki ljudje, ki jim je usojeno, da ljudstvo rešijo propada, obranijo državna

Politični pregled.

Kot smo že zadnjič poročali, so se vršile preteklo nedeljo občinske volitve v kmetskih občinah moravske in vrbaskke banovine. Po beograjskih listih je bilo v moravski banovini vpisanih volilcev 366.030. Sodišča so potrdila skupaj 1576 kandidatskih list. Od teh je bilo 30 list opozicije, vse ostale liste so pripadale JNS. V vrbaski banovini je bilo v 162 občinah vpisanih volilcev 255.539. Potrjenih kandidatnih list je bilo 291. Od teh je vložila opozicija 34 list, vse ostale pa JNS. Volitve so se po večini izvršile v največjem redu. V vrbaski banovini je glasalo 161.315 volilcev, in sicer 146.236 za JNS in 15.052 za opozicijo. Udeležba je znašala 63%. V Moravski banovini pri sestavljanju tega poročila še niso znani rezultati iz treh občin in se bodo v petih občinah volitve ponovile prihodnjo nedeljo. Glasovalo je 275.759 volilcev, in sicer za opozicijo 4575, vsi ostali za JNS. Udeležba je znašala 76%. JNS je dobila po dosedanjih rezultatih 751 predsednikov občin z odgovarjajočim številom odbornikov, opozicija pa 5 predsednikov občin (po § 47 zakona o občinah dobi večinska lista najmanj dve tretjini vseh odbornikov). Izid volitev v sredini bivše Srbije mora odpreti oči vsem, ki niso le preveč zaslepljeni. Narod se je jasno in glasno izjavil za široko jugoslovenstvo, ki edino daje vsem trem plemenom garancijo za polno enakopravnost

Dobri trgovski odnošaji med sosednjimi državami so najboljša podlaga za prijateljske politične odnošaje. Zato je bila povsod v državi z zadovoljstvom sprejeta vest, da se je 5. t. m. parafirala dopolnilna trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo. Ta datek prinaša obema pogodbenima državama znatnih

koristi, Jugoslaviji predvsem gotovost, da bo avstrijska trgovinska politika v bodoče napram nam stalnejša, tako, da dobrih trgovskih odnošajev ne bodo kalili nenadni in nepričakovani ukrepi avstrijske vlade, ki je v zaščito lastnih agrarnih interesentov dostikrat, na pr. letošnjo spomlad, kar nepričakovano pričela omejevati uvoz naših pridelkov. Sedaj je pričakovati, da bo Avstrija odslej lojalno izpolnjevala pogodbo, ker je Jugoslavija tudi za njeno industrijo dovolila neke carinske ugodnosti. Upati je, da se bo naš uvoz z dodatno trgovinsko pogodbo v Nemško Avstrijo znatno povešal.

Nemčija igra dvojno politiko. Na zahtevo Francije in Anglije, naj spoštuje četvrti pakt in pusti Nemško Avstrijo v miru, je osorno odgovorila, da ne dovoljuje nobenega zunanega vmešavanja v nemško-avstrijske odnošaje. Na drugi strani se pripravlja bivši nemški kancelar Papen na pot v Pariz, kjer bi imel po posebnem Hitlerjevem naročilu pričeti razgovore z merodajnimi politikami za izboljšanje nemško-francoskih odnošajev.

Veliki prijatelj našega naroda, večkratni francoski ministrski predsednik Herriot, je na povabilo Sovjetske vlade odpotoval v Rusijo. To priliko je izkoristil tudi za posete prijateljskim vladam. Bil je v Atenah, Carigradu, Sofiji. Ker je Herriot odločen pobornik miru, se njegovemu potovanju pripisuje velik pomen, ker bo gotovo porabil ves svoj vpliv, da se odpravijo še ostala nesoglasja med vzhodnimi in južnovzhodnimi državami. Prav gotovo pa bo pripomogel, da se že sedaj prijateljske zveze med Francijo in Sovjetsko Rusijo še bolj poglobijo in utrdijo.

Pred zasedanjem davčnih odborov v Škofji Loki.

V prihodnjih dneh bodo v Škofji Loki zasedali davčni odbori v katerih zastopajo davko-plačevalce posameznih občin od njih uprave izvoljeni 3 člani. Dolžnost davčnih odborov je, da za vsako posamezno podjetje ali obrat izvrše oceno čistega dobička in prometa onih, ki so podvrženi splošnemu davku na poslovni promet (kakor lesni trgovci, z dežel. pridelki) in sicer jim služi za podlago pri oceni dejanske obratovanje v letu 1932. Po tej oceni odmerijo davčne uprave pridobinski in prometni davek za tekoče leto. Dosedaj se je pridobnina plačevala samo na račun in v lanskim višini. K temu zasedanju, ki se vrši v času najtežje gospodarske perturbacije in denarne krize, se čutim dolžnega navesti nekaj pomislekov.

Vsled splošne gospodarske, posebno pa še denarne krize je prizadet zelo težko škofjeloški okraj. Malo okrajev je, ki bi krizo tako ostro in živo občutili, kakor jo občuti baš ta okraj. Ljudstvo se preživlja s poljedelstvom in živinorejo, a je večji del bilo vedno odvisno od zaslužka, katerega so imeli moški z zaposlitvijo v lesnih obratih, a ženske doma s kleklanjem čipk in pletenjem. Prebivalstvo tega okraja je bilo vedno več ali manj prisiljeno kupovati

svoje potrebščine v trgovinah. Kupovati pa morejo le, če je dana možnost zaslužka.

V škofjeloškem okraju so po večini mali trgovci in obrtniki, ki napravijo le minimalen promet in je vsakokratno stanje teh obratov vsled tesnih vezi popolnoma odvisno od stanja kmetov in delavcev. Ti so edini odjemalci trgovskega oz. obrtniškega blaga. Vsled popolne propasti šumske eksploatacije ozir. lesne trgovine, je izostal tudi glavni dohodek in zaslužek prebivalstva in s tem tudi promet in zaslužek v trgovinah in pri obrtništvu. Odjem čipk in pletenin je po denarni krizi popolnoma prenehal. Vsi pridobitni krogi delijo vsled tesne zveze usodo kmetskega in delavskega stanu. Zato je obratovanje pridobitnih krogov padlo na minimum, ki se kaže v odjavljanju oziroma omejitvi obratovanja, ker je naravno, da kjer ni prometa, tudi ni zaslužka.

Statistika trgovskih obratov izkazuje, da je samo v letu 1931 v škofjeloškem okraju prestalo z obratovanjem 54 trgovskih obratov ali 20%. Izmed 111 lesnih obratov v tem okraju jih je samo v letu 1931 obstalo 34 ali 31%. Položaj pa se je v preteklem letu še precej poslabšal tako, da je v zadnjih 2 letih prestalo obratovati najmanj 1/3 trgovskih in nad 50%

ozemlja. Pojavili so se razni evropski državniki, ki hočejo s silo vzdržati ravnovesje v svetovnem metežu, če tudi na račun svojih sosedov. Rus je razlastil kmeta in meščana, krčevilo se pa bori za meje svojega ozemlja, obstanek raznonarodne države, boljševiškega imperija. Jugoslavija ni razlastila nikogar, upravičeno pa je, da brani meje svojega ozemlja, in to že radi tega, ker so krivično vsekane v meso jugoslovenskega naroda, po trpki usodi zgodovine razkosanega.

In tu smo mi Gorenjci! Ne kot odsekan rob države, pač pa kot del naroda, ki naj bi prednjačil na gorenjskih vrhovih planin s svojo ljubeznijo do celotnega jugoslovenskega ozemlja, ki naj se po bre-

govih očaka Triglava prefaka v smeri savske, soške in dravske struge do onih osrčij, ki bi morala naše telo spajati v celoti. Gorenjci, mi nismo mejaši, pač bodimo le živa vez, po kateri naj se meja prenese tja, kjer preneha naš življenjski. Ob medsebojnih stikih ne prenašajmo med brate zla obrekovanja, pač pa jim nudimo vpogled v svobodno življenje našega naroda. Gospodarsko gorje ogroža ves svet, tudi nas, ne ogroža nas pa omejevanje narodnih pravic in jezika. Gorenjec, na meji sprejemaj tujce kot Jugoslovane, glej v svet kot Jugoslovane, kajti odrešenje zasužnjenelega naroda more doseči le Jugoslovane!

Josip Lapajne

lesnih obratov. Ostala trgovina in obrt danes samo še života od danes do jutri in ako ne bo skorajšnje odpomoči, je ta okraj obsojen na popolno gospodarsko propast. Prometi — in vsled tega tudi zaslužki — so vedno manjši, a nasprotno rastejo režije, ker se zvišujejo državna in samoupravna bremena. Obstali bodo še nekaj časa le oni trgovci in obrtniki, ki delajo z lastnim kapitalom in v lastnih zgradbah, katerih pa je le malo. Večina je bila navezana na kredite raznih denarnih ustanov. Ker se krediti ne podeljujejo več, so pridobitni krogi prisiljeni zmanjševati obratovanje, kar ima za posledico, da ne morejo odplačevati niti obresti.

S propadanjem trgovin in obrtnišva pa cvete v tem okraju krošnjarstvo. Krošnjarji obidejo vsako hišo, vsak lokal, vidi se jih povsod in ob vsakem času, ne oziraje se na zakonite predpise. Z vsiljevanjem prodajajo manj vredno in sumljivo blago. Krošnjar plača le din. 60.— državnega davka, a pri tem dela večje promete kakor boljši trgovec, dasi plača najmanj 20 krat več davka kakor krošnjar.

Upoštevajoč dejanski položaj škofjeloškega okraja stoji davčni odbor danes pred težko nalogo, kako bodo v mejah svojih dolžnosti našli ono zlato sredo, da bodo na eni strani pripomogli državi do neobhodno potrebnih dohodkov, a na drugi strani, da bodo pravično in po faktičnih dejanskih razmerah ocenili davčnega zavezanca. Iz davčnih predlogov sem ob priliki razgrnitve predlogov na občinah razvidel, da davčna uprava ni postopala dovolj oprezno pri sestavi predlogov in se je premalo ozirala na faktično in dejansko stanje posameznih obratov. Dobil sem utis, da so se ti predlogi sestavili na podlagi predpisane kvote, katera naj se doseže brez ozira na faktični dejanski položaj davčnega zavezanca.

Naloga davčnih odborov bo torej težka, ako bodo hoteli vnešene nedostatke popraviti s pravično oceno in po dejanski moči posameznika. Napačno pa je mnjenje, da davčni odbor ne sme in ne more iti več kakor 20 do 25% izpod predloga davčne uprave. Davčni odbor ima pri svoji oceni popolnoma proste roke, je torej neodvisen, ter ocenjuje čisti dobiček in promet po svoji uvidevnosti ne oziraje se na predlog, katerega jim davčna uprava predloži. Navezan je le, da ne sme iti predaleč pri oceni prometa izpod uradno ugotovljenih podatkov, ako ne more dokazati, da so ti podatki netočni. Torej more davčni odbor oceniti čisti dobiček zavezanca po svoji prosti volji, kakor mu je pač znan dejanski položaj dotičnega. Ako davčna uprava trdi, da je trgovec zaslužil od doseženega prometa 7, 8 ali 9% čistega dobička, sme davčni odbor brez nadaljnega — seveda upoštevajoč vse činjenice — vzeti 2, 3 ali 4% kot čisti dobiček od doseženega prometa. Pravice članov davčnih odborov so jako obsežne, ker morejo odločilno vplivati na oceno dohodkov in s tem tudi na odmero davka samega. Leto 1932 služi za podlago pri oceni čistega dobička za leto 1933. Kakor pa je splošno znano, je bilo baš leto 1932 najtežje, ker je poteklo v znamenju gospodarskega nazadovanja in je bila možnost zaslužka skrajno mala in čisti dobiček v vseh

strokah zelo pičel, ali pa ga sploh ni bilo. Radi tega je tudi plačilna zmožnost davkoplačevalcev padla tako nizko, da bo moralo priti to do izraza tudi v ocenah čistega dobička in prometa po davčnih odborih. Davčni odbori naj bodo v svojih ocenah nepristranski, pravični, ter morajo te bazirati le na faktičnem dejanskem položaju posameznega obrata. Težke in neodpušljive pogreške bi davčni odborniki napravili ako bi postopali drugače, posebno v tem, kar se pri nas žalibog tudi dogaja, da skušajo svojega konkurenta potlačiti in prekomerno oceniti.

Pa tudi davčnim zavezancem gredo gotove pravice v času zasedanja davčnih odborov. Pravico imajo, da zasedanju osebno prisostvujejo in sicer v času, ko se razpravlja njihova zadeva, da obrazložijo svojo davčno napoved, ali dajo pojasnila ter z verjetnimi dokazili izpodrijejo previsoko ocenitev. Ob tej priliki se nudi zavezancem najbolj ugoden čas, da svojo davčno napoved, posebno ako je bila napravljena premalo jasno, z dokazili utemelje, da ne bodo potem morda po krivici metali očitke na davčni odbor. Zato naj se vsakdo, kdor misli, da je davčni predlog previsok in da ne odgovarja dejanskemu položaju njegovega obrata, osebno udeleži razprave v času, ko se ga ocenjuje. Pri tem pa je treba imeti pred očmi

postavke, ki so po zakonu (čl. 54) od kosmatega dohodka odbitne, t. j. režija in postavke, ki se ne odbijejo, kakor so naštele v čl. 55 zak. o neposr. dav. in sicer: zneski za povečavo podjetja, neposredni davki, razna darila, stroški za vzdrževanje sebe in družine, obresti od vložene glavnice, dotacije v rezervne fonde, izgube iz prejšnjih let in razne subvencije.

Po čl. 116 zak. o neposr. davkih sme sejam davčnega odbora prisostvovati davčni zavezanec sam, njegov zastopnik ali pooblaščenec. Kot zastopnik davčnega zavezanca sme priti pred davčni odbor: mož za ženo, žena za moža, oče ali mati za otroke in otroci starejši od 18 let za roditelja, kakor vsakdo, ki ne opravlja takega poklica obrtoma ali za plačo in ima za to pooblastilo. Kot pooblaščenec smejo prihajati s pravilnim pooblastilom davčnega zavezanca samo advokati, javni notarji ali finančno pravni zastopniki.

Po izvršenem zasedanju davčnega odbora obvesti davčna uprava vsakega posameznika o višini čistega dobička, s katerim ga je ocenil davčni odbor. Proti temu sklepu pa ima davčni zavezanec, ako ni z njim zadovoljen, pravico, da se pritoži na reklamacijski odbor v Ljubljani in sicer v 30 dneh po prejemu obvestila.

Z. K.

25-letnica Sokolskega društva v Radovljici.

Sokolsko društvo v Radovljici praznuje v nedeljo dne 13. avgusta in na praznik dne 15. avgusta svoj 25 letni jubilej. — Ustanovljeno l. 1908, se je tekom 25 let razvilo do zavirljive višine, na kateri se nahaja danes.

Kakor vsako drugo novo ustanovljeno društvo, se je tudi Sokolsko društvo moralo boriti z vsemi mogočimi težavami. — Nenaklonjenost nekdanjih avstrijskih oblastev, ki so v naši organizaciji videle revolucijonarno, slovansko organizacijo, besni napadi naših nasprotnikov, ki so se včasih stopnjevali do skrajnosti, dalje pomanjkanje lastnih prostorov, vse to so bila dejstva, s katerimi se je moralo mlado društvo boriti. Pri tem pa je vršilo svojo vzgojno nalogo v smislu Tyrševih načel brezkompromisno dalje ter si lahko šteje v čast, da je tekom svojega obstoja vzgojilo generacijo, telesno zdravo, moralno čvrsto in nacionalno neomajno, katere v svoji narodni zavesti ni mogel omajati noben sovražni vihar. — Med vojno je društvo darovalo na oltar svobode enega svojih najboljših bratov — Boštjana Olipa.

Po vojni je radovljiški Sokol deloval 2 leti po raznih zavetiščih, dokler ga zloba nasprotnikov ni tudi od tu vrgla na cesto. Toda Sokol je bil nepremagljiv, noben politični in gospodarski pritisk ga ni mogel uničiti. — Morda nikjer v državi ni bojevalo nobeno drugo sokolsko društvo s svojimi nasprotniki tako hudega in brezobzirnega boja, kot ravno v Radovljici. — Vse to pa je članstvo združilo v zvesto, disciplinirano in vztrajno družino, ki si je z lastnimi sredstvi, brez vsake državne subvencije, postavilo svoj lastni Sokolski dom, v ponos Radovljici in vsemu Sokolstvu. — Z železno voljo, požrtvovalnosjo in pridno-

stjo pa je članstvo skrbelo, da se ta dom tudi plača in danes s ponosom lahko trdimo, da stoji naš dom na trdnem. Nade naših nasprotnikov so bile zaman.

Delo našega društva je znano. Poznani so naši telovadci, ki se stalno pojavljajo na vsakoletnih župnih tekmah. — Znano je naše Sokolsko gledališče, ki ne uživa zaman slovesa, da je eno najboljših podeželskih odrov.

Za proslavo svoje 25 letnice pa je društvo pripravilo svojim posetnikom lepo presenečenje. — Kakršno je bilo naše 25 letno delo, taka naj bo tudi naša proslava. Velika, mogočna! V nedeljo zvečer bo „Slavnostna akademija s koncertom“, na kateri bo društvo pokazalo kaj zmore.

Telovadna točka „Polarne sanje“ je mogočen nastop vsega telovadečega članstva, naraščaja in dece, nad 120 po številu. Smelo lahko trdimo, da take akademije v Jugoslaviji še ni bilo! Cela akademija se vrši na prostem pri razsvetljavi reflektorjev in ob spremljevanju godbe.

Na praznik 15. t. m. pa se vrši popoldan javni telovadni nastop radovljiškega sokolskega okrožja, zvečer pa se ponovi slavnostna akademija.

Za svojo 25 letnico je društvo izdalo tudi „Spomenico“, kjer je opisano vse dosedanje naše delo. — Vse, ki se za stvar zanimajo, vabimo, da isto naročje pri društveni upravi.

Sokolska manifestacija v dneh 13. in 15. avgusta bo v Radovljici po svojem programu ena najlepših, kar jih je bilo. Zato pa vabimo vse prijatelje našega Sokola in vse narodno zavedno občinstvo, da pohiti te dni v Radovljico ter s svojo navzočnostjo povzdigne sljaj srebrnega jubileja radovljiškega Sokola.

Vrnitev.

(Nadaljevanje.)

Sonce je že zašlo in večerni hlad se je pričel spuščati na zemljo, ko se je prebudil. Ni se mogel takoj spomniti, kje je. Pomel si je oči in se zagledal v drevje pred seboj.

„Doma“, je zavzdihnil. V duhu je znova prehodil vso pot od kolodvora do sem. Pomudil se je pri pogovoru domačinov in še enkrat pretehtal vsako besedo. „V božjem imenu“, je spregovoril polglasno, vstal in se ob robu gozda napotil proti domu.

V sadovnjaku je obstal. Naslonil se je na deblu hruške in gledal, kje bi koga opazil. Ob gospodarskem poslopju, ki je bilo popolnoma prenovljeno, je zagledal krepkega fanta. Klajo je pripravljal za živino. Tonček, prvenec, je pomislil. Stopil je do njega.

„Dober večer!“

„Bog ga —!“ Zadnja beseda mu je obtičala v grlu, ko se je vzravnal in zagledal bradatega mčza pred seboj.

„Ne boj se, fant moj! Počakaj, pomorem ti.“

„Saj ni treba“, se je branil fant. „Ni sile. Še lisko in rjavko odpravim, pa sem gotov.“

„Opravljáš sam živino? Nimate hlapca?“

„O, imamo. Davi je šel na semenj v Kranj. Pred jutrom ga najbrž ne bo nazaj. Po navadi obsedi v gostilni.“

Hotel je zadeti koš na ramo, a ga je oče prestregel in nesel pred njim v hlev. Sredi hleva ga je postavil na tla in pustil, da je fant položil klajo v jasli. Sam pa je stopil mimo liske, sivke in rjavke h konju, ki je veselo zahrzal, ko ga je potrepljal po plečih.

„Je že dolgo pri hiši?“

„Po vojni smo ga kupili. Starega so vzeli vojaki.“

„Kaj pa, si že napojil?“

„Junice in konja še ne. Voli in krave so pili na potoku.“

„Zakaj ti nihče ne pomaga?“

„Janez in Jože sta z deklo na polju. Mati kuhajo večerjo.“

Dražar je vzel škaf in stopil k vodnjaku po vodo. Napojil je konja in junico, fant pa je medtem nastlal listja pod živino.

„Bi ne stopili z menoj?“ je povabil fant Dražarja, ko sta bila gotova. Andreja nocoj itak ne bo. Bi malo večerjali. In prenočite tudi lahko na svišlih.“

Milo se mu je storilo. O marsičem je hotel vprašati fanta. Ob teh besedah mu je zastala beseda v grlu. Sin nudi miloščino svojemu očetu. Kot popotniku, ki se mimogrede oglasi in poprosi za prenočišče. Stopil je za fantom v hišo.

„Mati, malo večerje bi mu dali. Pomagal mi je.“

„Nisi zmogel sam? Dober večer“, se je obrnila od peči k tujcu. „Malo boste potrpeli. Takoj bo gotovo.“

„Bog daj dobrega“, je odzdravil Dražar. „Ni sem zato pomagal.“

„E, malo toplega vam ne bo škodilo. Ste od daleč prišli?“

„Od daleč. In tako dolgo sem hodil, da me lastna žena ne spozna.“

„Jezus, France.“, je zastrmela Mica v moža.

„Da, jaz Mica.“

Sesedla bi se, da je ni prestregel.

„Mati, kaj vam je mati?“ je zajokal fant.

„Nič hudega, Tonček. Je že dobro. Vidiš, oče se je vrnil,“ je v solzah spravila iz sebe Dražarica in sedla na stol.

„Oče?“ je zastrmel Tonček.

„Da, fant moj. Tvoj oče se je vrnil.“ Stopil je k fantu in ga pobožal po laseh. „Nikar ne jokaj.“

„Saj ne jokam, oče,“ je hitel fant in si brisal solze. „Boš povedal, kako je bilo v vojski? To je moralo pokati. Prav do nas se je čulo grmenje. Hri-barjev Janez je padel na fronti. In so dejali mati, da si tudi ti. Pa te niso ubili. Kajne, si raje ti druge. Si jih veliko ustrelil? Veš, ko bom velik, bom tudi jaz vojak.“

„Seveda boš. Saj si že zdaj cel korenjak.“

„In zakaj nisi takrat prišel domov, kot drugi? So te mar ujeli in te niso hoteli izpustiti?“

„Ne tišči v njega, radovednost“, se je oglasila Dražarica, ki je polagoma prišla k sebi. „Ti bo že povedal. France, bi ne stopila s fantom v hišo in prižgala luči. Vsak čas bodo prišli s polja in tudi večerja je gotova.“

(Dalje prihodnjic).

Tedenske novice.

Zasedanje davčnih odborov. Drugo polovico avgusta bodo za škofjeloški okraj zasedali davčni odbori v Škofji Loki za posamezne občine po sledečem redu:

Za Škofjo Loko 16. in 17. avgusta, Staro Loko 18. in 19., Selce 21. in 22., Trata 23., Železniki 24., Oselica 25., Javorje 26., Poljane 28., Sora 26., Sorica 29. in Zminec 30. avgusta.

Žrtve avtomobilskih nesreč. Mlada učiteljica gdč. Tilka Rusova se je v nedeljo peljala s sestro in bratrancem z avtom z Bleda v Kranjsko goro. Nazajgrede je na nepojasnjen način padla iz avta na cesto in si prebila lobanjo. Prepeljali so jo na Bled, kjer je v ponedeljek podlegla težki poškodbi. — V Drešnji vasi pri Celju se je 4. t. m. smrtno ponesrečil s tovornim avtomobilom 38-letni trgovec Josip Holzapfel iz Lutvercev pri Gornji Radgoni. V sredo 9. t. m. pa je na Zgornji Hudnji pri Celju neki tovorni avtomobil do smrti povozil posestnico Elizo Pukmajstrovico iz Vojnika.

Mali harmonikarji pri kraljevi družini. Mali harmonikarji ISSK Maribora so v nedeljo pod vodstvom tehničnega vodje g. Vilko Šušteršiča na Bledu igrali pred Nj. Vel. kraljico in pred kraljeviči. Malčki so zaigrali tri slovenske narodne pesmi, srbsko narodno „Rado ide Srbin u vojnike“ ter pesem „Slovenec, Srb, Hrvat“, s spremljevanjem orkestra mariborske deške meščanske šole. Nj. Vel. kraljica se je živo zanimala za organizacijo zbora ter se nasproti g. Šušteršiču laskavo izrazila o presenetljivem napredku.

Bednostni sklad dravske banovine. V „Službenem listu dravske banovine“ z dne 5. t. m. je izšla naredba o bednostnem skladu dravske banovine s pravilnikom. Za kritje izdatkov bednostnega sklada je določenih devet milijonov dinarjev. V to svrhu se bodo pobirale naslednje banovinske davščine: 1. davščina delojemalcev in delodajalcev; 2. davščina na dobiček podjetij, zavezanih javnemu polaganju računov in na čisti dohodek obratov, naštetih v prvi skupini člena 42. zakona o neposrednih davkih; 3. davščina na tanjijeme, sejnine in podobno; 4. davščina na zaslužek in na pokojnine oseb, ki niso pristojne na ozemlje kraljevine Jugoslavije in 5. davščina na izkoriščanje vodnih sil. Uredba s pravilnikom je stopila v veljavo s 1. julijem t. l. Denar iz tega sklada se bo porabil za manjša javna dela, da se zaposlijo brezposelni.

Cene kruha. V Osijeku stane kilogram belega kruha 3:50 din, črnega 2:50 din; v Vinkovcih pa stane kilogram belega kruha 2:50 din a črnega 2:— din.

V Mariboru se je ustanovila nova zavarovalnica pod imenom „Drava“, gospodarska zavarovalna zadruga, ki se bavi z ljudskim zavarovanjem, z zavarovanjem dote in gospodarske osamosvojitve ter koles proti tatvini. Zadruga ima od ministerstva odobrene pravilnike. — Glej „Male oglase“.

V nedeljo na Ljubnik! V nedeljo zjutraj se peljemo s prvim vlakom do Škofje Loke in napravimo turo na Ljubnik, ki tudi v tej neznosni vročini ni prenaporna. Po povratku se osvežimo v prijetni Sori, nato pa se udeležimo vrtno veselice prosvetnega in podpornega društva „Eдинost“ v Škofji Loki, ki se vrši popoldne na dvorišču restavracije pri „Otetu“. Pri veselici sodeluje društvo „Tabor“ iz Ljubljane s svojim priznanim pevskim zborom. Pridite, ne bo vam žal!

Sokolsko društvo Selca nad Šk. Loko vabi na javni nastop, ki se vrši na Češnjici v nedeljo, dne 15. avgusta. Sodeluje I. planinski peš. polk. Pričetek ob 15. uri. — Zdravo!

Dobrava nad Podnartom. Na sv. Roka dan t. j. 16. avgusta bo velik shod na Dobravi pri Podnartu, katerega posetijo vsako leto v velikem številu invalidi. Iz Otoč je do Dobreve pičilih 15 minut.

Iz Kranja.

Spremembe na realni gimnaziji. Z ukazom Nj. Vel. kralja so bili na predlog prosvetnega ministra premeščeni naslednji profesorji oz. suplenti na realno gimnazijo v Kranju: prof. Albin Mali iz Murske Sobote, prof. Boris Rupnik iz Novega mesta, ter suplenti Tomšič, Marjan Sterle in Klotilda Pavlič iz Ljubljane. Iz Kranja pa sta prestavljena prof. Ivan Kolar na I. realno gimnazijo v Ljubljani in suplent Franjo Ahlin na realno gimnazijo v Novem mestu. Obema gg. profesorjema želimo na novem službenem mestu obilo uspehov.

Dar rudarski deci. Tukajšnja „Češka beseda“ je poklonila za revno deco v Trbovljah 524 Din. Je to prvo kranjsko društvo, ki se je spomnilo revne rudarske dece.

Nesreča na Klancu je 18-mesečni sinček zidarja Mirka Kroparja sedel v lonec vrelega kisa, ki je bil pripravljen za vlaganje sočivja in se poparil po vsem telesu. V torek so ga prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer je kljub prizadevanju zdravnikov, da ga ohranijo pri življenju, podlegel strašnim opeklinam.

Osebna vest. Združenje trgovcev za srez Kranj v Kranju naznanja članom, da fajnik združenja v drugi polovici avgusta ne bo uradoval, ker se nahaja na svojem rednem letnem dopustu. Toliko članom v vednost, ki bi v tem času iskali pri združenju informacij.

Razstava jadrnega letala. V telovadnici tukajšnje realne gimnazije bo dne 13., 14., 15. in 20., ter 21. avgusta razstavljeno jadrno letalo, ki ga je mojstrsko izdelal 20-letni mizarški pomočnik g. Franc Pretnar iz Čirčič pri Kranju in katerega smo natančno popisali v 6. številu „Triglava“. Nad velikim „tičem“ bo pod stropom telovadnice krožilo majhno motorno letalo na električni pogon, delo istega mojstra. G. Pretnar bo na razstavi sam tolmačil sestavo in pomen jadrnega letala, obenem pa sprejemal naročila za male modele na električni pogon. Razstava bo v navedenih dneh odprta cel dan. Priporočamo vsem meščanom in okoličanom, da obiščejo to poučno razstavo in se na lastne oči prepričajo o mojsterskem delu mladega talenta.

Pevski nastop „Trboveljskih slavčkov“. Mladinski pevski zbor „Trboveljski slavček“ iz Trbovelj priredi danes ob 20. uri v Narodnem domu koncert. Vabimo vse zavedne Kranjčane, da se udeležijo koncerta rudarske mladine, ki je povsod, tudi izven mej naše domovine, za svoje precizno izvajanje žela nedeljeno priznanje.

Jutri vsi v Stražišče, kjer se vrši na Pantah velika gasilska tombola. Glavni dobiček krasna spalna oprava. Poleg tega še osem večjih dobitkov in nad 200 manjših. Tablice se prodajajo po 2:50 din in opozarjamo vse, da si jih pravočasno preskrbe, ker jih bo samo omejeno število na razpolago. Pričetek ob 15. uri. Po tomboli bo na Pantah velika narodna veselica s plesom, brez vslopnine.

Okasion — dva krasna prstana, eden soliter briljant čez karat in pol, drugi karmuziran v platini, z briljanti in krasnim smaragdnom v sredini, ugodno naprodaj. — B. Rangus, zlatar in juvelir v Kranju.

Kis za vlaganje kumaric in sočivja dobite garantirano pristni v delikatesi „Pri Puščavniku“

Iz Preddvora.

Tifus, medved in še kaj. Tale prelepi košček gorenjske tam pod gorami med Kamnikom in Trzičem pa res nima sreče.

Pred tedni se je razširila vest o strašni epidemiji tifusa. Seveda je bilo to inozemstvu slastna kost, da odvrne ljudi od naših letovišč. Tudi gostje v bližnjih letoviščih so o tem brali in seveda niso bili pri volji imeti sitnosti, če že ne naravnost s tifusom, pa z posledicami, ki jih taka stvar rodi. „Begaj brate kući“, in marsikatera soba se je izpraznila.

Storžič in bližnja zaplata sta zelo priljubljeni turistiški točki. Posebno na Storžiču zlasti ob nedeljah mrgoli turistov. Kako tudi ne. Blizu Kranja je, lahek dostop in lep razgled. Vse lepo, toda če mora človeh pričakovati, da doživi tako razburljivo srečanje, kot ga popisuje pretekli teden neki dnevnik, se pa raje odreče gibanju, zraku, razvedrilu, ali pa gre drugam, kjer ni nevarnosti, da bi srečal medveda in še čelo tako mrcino, ki „strašno zarjove“. Sicer je malo čudno, da bi ravno okrog Storžiča hodil tak medved, ki „strašno rjove“, ampak če tako pišejo, bo pa menda že res. In v bližini napol raztrgana ovca. Le zakaj je šel medved od napol raztrgane ovce stran. Ali je šel strašno rjove, kašljat ali kaj. Naj bo že kakorkoli, najvažneje je to, da sta imeli gospodični dan in izlet pokvarjen, ko sta brusili pete profi Preddvoru, čeprav mrcina ni pokazala niti najmanjšega zanimanja za njiju. Ampak strah je strah.

Vendar se turistom sedaj radi tega ni treba Storžiča ogibati. Se bodo že lovci potrudili, da mrcino na kak način „panajo“. Če bo pa še kdo imel tako smolo, da kosmatina spet sreča, naj si dobro zapomni, preden dene podplate pod pazuo, kako se sliši tisto rjojenje, ali je „be“, ali „me“ ali kako drugače.

Je že res, da je danes svet lačen senzacij. Ampak, če bodo jeseni, ko postane hladneje, začeli ljudje kihati, ni treba kar takoj verjeti, če se bo kaj bralo, kako tam pa tam ljudje kar cepajo za črno kugo.

Kar se Storžiča tiče pa le brez skrbi gor. Ne bo

nobenemu žal. Je zares lepo. Tisti pa, ki bodo šli prihodnjo nedeljo, 20. t. m., naj se na povratku oglase v Preddvoru, kjer bo veselica Tujsko-prometnega društva. In če mrcino do takrat dobimo, bo vsem za stonj na ogled, rjojenje bo pa že malo dražje.

Iz Trziča.

Za mariborski zbor JNS vlada tudi pri nas precej živahno zanimanje. Članov se je bilo priglasilo lepo število, vseh pa ni nobenemu, da se je zbor preložil na poznejši čas. Gotovo je, da je s preložitvijo tudi Maribor zelo občutno na škodi in da bo mariborski teden radi tega bolj slabo odrezal. Kakor je program narejen, tako naj se tudi izvrši, zakaj vsako prekladanje več škoduje, kakor pa koristi.

Srebrni jubilej mature ljubljanskih učiteljsčnikov iz leta 1908., od katerih službuje lepo število v kranjskem okraju, proslave jubilarji v Ljubljani v sredo, dne 16. avgusta po sporedu, ki so ga slavljenci prejeli od ravnatelja Lajovica iz Trziča. Med takratnimi maturanti je bil tudi kranjski rojak blagopokojni Azman Leopold, ki je umrl kot žrtev svetovne vojne. Od 32 absolventov učiteljsčnikov v Ljubljani leta 1908. je tekem 25 let pobrala kruta smrt 6 nadepolnih življenj, ostali pa zavzemajo danes v našem javnem življenju odlična mesta. G. Ivan Dimnik je predsednik dravske sekcije UJU, v kranjskem okraju službujejo gg. Sovre Karel in Lajovic Albin kot ravnatelja mešč. šol, Bertoncely Jože kot šolski upravitelj. Vsi jubilarji našega okraja so priznani prosvetni delavci in jim želimo, da vztrajajo na začrtani poti do kraja. Kdor slučajno ni dobil podrobneg vabila, naj se obrne na ravnatelja Lajovica v Trziču.

Nov zvon je dobila podružnica trziške župnije, cerkva sv. Jurja v Bistrici pri Trziču. V soboto popoldne ga je pripeljal iz Ljubljane avtospediter g. Kováč do Trziča. Tu so ga preložili na lepo okrašen voz in so ga v pestrem sprevedu z jezdec, godbo, otroci, požarno brambo in z lepim številom narodnih noš odpeljali do cerkvice. Zvon je precej velik in stane okroglo 24.000.— Din. Največji dobrotnik novega zvona je g. Košir Lovro iz Bistrice, ugleden mož in cerkveni ključar, ki je daroval sam eno tretino vseh stroškov. Ostanek so dali ali pa še bodo dali drugi občani, ki so na svoj novi zvon zelo ponosni. Blagoslovitev novega zvona je izvršil v nedeljo dopoldne župnik iz Trziča g. Vovk Anton. Ob tej slovesnosti se je zbralo na prijaznem gričku sv. Jurja, ki nudi po celi Gorenjski prekrasen razgled, od silé sveta. Med slovesnostjo sta prišla nenapovedana oba ljubljanska gg. škofa, namreč nadškof dr. Anton Bonaventura in škof Gregor Rožman iz bližnjih Begunj, kjer je bila popoldne izredna slavnost demantne daritve častitega g. nadškofa dr. Antona Bonaventure. S tem obiskom je bila slovesnost silno počaščena, oba častita gosta pa sta ostala pri petih litanijah in sta se dala potem celo slikati z g. Koširjem, velikim dobrotnikom šentjurske cerkvice. Naš narod ima svoje ideale, med katere spada tudi lepo ubrano zvonjenje po cerkvah. Marsikdo se bo obregnil ob to, da se v današnjih časih nabavljajo take stvari kot so novi bronasti zvonovi. Mi nismo tega mnenja. Našemu narodu je lepo zvonjenje prav tako potrebno, kakor lepo ubrano petje ali kaj podobnega in smo lahko samo veseli, če je ta potreba tako živa, da se ne straši niti v sedanjih težkih časih žrtev, da zadosti svoji notranji potrebi po lepem zvonjenju, če v teh izredno materijelnih časih žrtvuje za svoje ideale velike svote. Ta dejstva pričajo, da ima narod ideale in dokler jih ima, je zdrav in ne bo pešal. Naj torej novi bistriški zvon oznanja vsako jutro svoji vasi zoro novega dne, naj mu iz dneva v dan poje, da je treba za ideale žrtvovati, naj priča vsak dan, da je narod brez idealov mrtev, naj mu govori, da naj si zbira čim več idealov, da bo tem bolj živ, naj oznanja, da je naš ideal jugoslovenstvo, za katero se ne strašimo nikakih žrtev.

Motociklistična dirka na Ljubeju, ki se je vršila preteklo nedeljo, je pripeljala v Trzič toliko ljudi, kot jih že dolgo nismo videli. — Na progi od Trziča pa do Dajčpetra na drugi strani prelaza, je stalo po slabi cenitvi kakih 800 motornih vozil. Turistovski vlak je pripeljal nepregledno množico ljudi. Od vseh strani so prihajali avtomobili in avtobusi nabito polni, domačini pa so ležli na dan kakor mravlje iz velikega mravljišča in ves narod se je zbral na progi od starta do cilja na vrhu Ljubeja. Cenimo ga na 7.000, torej število, ki se, v denar spremenjeno, čudovito pomnoži in od te pomnožitve ima ves trziški kraj in vsa dravska banovina gotovo gospodarsko korist. Nešteto krat je bilo že povdarjeno, da je gospodarska rešitev naše Gorenjske samo v tujskem prometu. Tega dejstva bi se morale zavedati vse javne korporacije, ki bi morale od svoje strani zopet sto-

rifi vse, da se dvigne tujski promet na ono višino, ki bo zagotovila trajno gospodarsko neodvisnost. Vsak večji kraj mora imeti svoje kopalnice, udobna prenočišča, razna razvedrila, dobrohotno in ljubeznjivo postrežbo, zmerne cene itd., potem je ta cilj dosežen. Tudi take izredne prilike kot je bila ljubljanska dirka nikdar ne smejo biti izkoriščane s tem, da se cene okrepčevalnici vrh Ljubega sta imeli velkanski naval, vendar se mora reči, da položaja nista skušali izkoristiti z dvigom cen, temveč sta se držali zmernosti, ki se bo v prihodnje visoko obrestovala. Tako je tudi prav.

Lep praznik se obeta tržičkemu občinstvu. V nedeljo dopoldne nas obišče prvič pevski mladinski zbor „Trboveljski Slavček“, ki nam priredi v nedeljo dopoldne ob 11. uri koncert v dvorani v „Našem domu“, ki jo je dala uprava Vincencijske konference brezplačno na razpolago. To je obenem največja dvorana v Tržiču in prepričani smo, da jo nad vse dobri glas malih koncertantov napolni do zadnjega kotička še posebej zato, ker je ves čist dobiček namenjen trboveljskim revčkom. Mali koncertanti pridejo s turistovskim vlakom v Tržič, nakar bodo zajtrkovali v Našem domu. Ogleдали si bodo naše mesto in absolvirali svoj češki program z onim elanom kot vedno. Za kosilo se porazdele po tržičkih družinah, ki so rade vzele k sebi na kosilo trboveljske junake, popoldne pa se odpeljejo z avtobusom na Bled, kjer bodo imeli zvečer drugi koncert. Cenjeno tržiško občinstvo prosimo, da pokaže našim mladim bratom iz rudarskih revirjev popolno naklonjenost s tem, da obišče njihov koncert in jih tako gmotno in moralno podpre.

Vpisovanje v meščansko šolo bo 1., 2. in 3. septembra t. l. za vse razrede po načrtu, ki je nabit na oglasni deski v šoli. Vse stariše opozarja ravnateljstvo šole, da si pravočasno preskrbe zopet davčna potrdila o višini predpisanih davkov, ki jih dobe davkoplačevalci pri davčni upravi v Kranju, delavci in nameščenci pa pri svojih delodajalcih. V I. razred se sprejemajo učenci, ki so z dobrim uspehom brez slabe ocene dovršili IV. razred ali 4. šolsko leto osnovne šole. K vpisovanju naj pridejo na novo vstopajoči v spremstvu starišev. Ponavljalni izpiti bodo 30. in 31. avgusta. Prošnje je treba vložiti do 28. avgusta. Podporna zaloga šteje skoro 1800 šolskih knjig in dobi večina dijakov vse knjige v šoli proti mali odškodnini. Natančnejša pojasnila daje ravnatelj ob navadnih uradnih urah.

Iz Kamne Gorice.

Kar iznenada in nepričakovano je dne 1. avgusta obiskala Kamnogoričane v spremstvu dvorne dame gospe Svrljugove Nj. Vel. kraljica Marija. Nad eno uro se je mudila v znani že nad 700 let stari Kapusovi hiši. Oglekala si je vse prostore v hiši in starinske predmete, med njimi tudi ženitovanjsko skrinjo Johane Kapusove, matere Žige Cojza, kateri je bil vzgojen v slovenskem duhu prav od njegove matere. S staro gospo Kapusovo, potomko Visočanov Khalanov, se je razgovarjala o raznih družinskih zanimivostih

Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!

Maribor.

Večerna ura. Sprehajam se po Gosposki. Trdo mi udarja ob uho nemška beseda, iz kavarn in gostilen hrešče nemški šlagerji. Ali naj bi šel na postajo pogledat, če je to res slovenski Maribor. Spominjam se prav dobro, da je bilo prva leta po prevratu drugače. Čudno redka je bila nemška govornica. Le kako to? Saj je od takrat vendar že 15 let.

V vlaku.

Oddelek je poln. Res se ne da posebno udobno sedeti in je vročina, pa vendar je treba upoštevati, da je za vročino odgovoren sam preljubi Bog, ne pa naša uboga Jugoslavija, po kateri neusmiljeno udrihata dve boljše dami, v nemščini seveda. Prav radeveden sem, pri katerih narodnih društvih se s pridom udejstvujeta kot odbornici.

Bled.

Sedim v kavarni. S krasnim poklonom pozivduje natak, v nemščini seveda, s čim mi sme postreči. Ko sem ga začudeno pogledal je ponovil isto v srbohrvaščini. Odšel sem, ne da bi počakal kdaj pride slovenščina na vrsto.

Češki Sokoli v Ljubljani.

V restavraciji naroča skupina čeških Sokolov kosilo. Nekaj se ne morejo takoj sporazumeti. Restavratel začne razlagati nemško. Čehi se spogledajo

stare slovenske rodovine. Zlasti so jo zanimale razmere delavstva že skoro 1000 let stare železarske industrije. Kraljica se je tudi sprehajala po hladnem vrtu ob potoku Lipnice. Medtem se je zbralo mnogo domačinov, ki so navdušeni pozdravljali kraljico. Posebno pa so ji prirejali ovacije člani kolonije uslužbencev ljubljanskega magistrata, ki so baš ta mesec na oddihu v Kamni Gorici.

Iz Radovljice.

Tujski promet je postal v Radovljici jako živahen. Še nobeno leto nismo imeli toliko tujcev, kot letos. Vrvenje na kopalšču je zelo pestro, saj se koplje v vročih dneh do 500 kopalcev od blizu in daleč. Kopalšču funkcionira v vseh ozirih odlično, samo kar se tiče prireditve „à la nedelja“ bi želeli, da se iste v bodoče opuste, ker take prireditve v nobenem oziru niso privlačne za tujce in domačine.

Roblekov dom na Begunjsčici je bil otvorjen prejšnjo nedeljo ob številni navzočnosti raznih predstavnikov in turistov, katerih število so cenili nad 500. Koča je zdaj odprta za turistovski promet in gotovo bo vsak turist pohitel vsaj enkrat na leto na Begunjsčico, ker ima sedaj tam moderno planinsko zdravilišče, pa tudi z ozirom na turistiko samo, na lep razgled, na planinsko floro itd. je Begunjsčica ena najlepših gora v Karavankah.

Iz Poljanske doline.

Ze zadnjič smo omenili, kako nas tepejo slabi časi. Popreje je bilo vse drugače. Če ni bilo dela doma, so bila saj v svet odprta vrata. Takrat so moški drvarili in opravljali težja dela, ali pa šli za enakim delom drugam in se jeseni vračali s prihranki domov. Ženske pa so v zimskem času sedele pri „punkelcih“ in delale čipke. Tudi moški se niso sramovali tega dela. Poleti so šle žene na delo h kmetom ali pa jo ubrale na Koroško na žetev. Danes pa ni ne s prvim, ne z zadnjim nič, ampak jim je ostalo le še nabiranje gob, za katerimi vse kar drvi. Upajmo, da se bo obrnilo.

Nadalje smo omenili regulacijo Sore in uravnavo klancev na ban. cesti. S temi deli ne bo za odlašati. Enkrat bo moralo biti narejeno. Mnenja smo, da bi se to dalo ravno sedaj v teh težkih časih napraviti z najmanjšimi stroški. Brezpovratni bi za mal denar radi delali, samo da bi zaslužili za hrano. K stroškom pa bi nekaj lahko prispevali tudi posestniki, ki bi imeli od tega korist. Sora naj bi se vsaj toliko regulirala, da ob večjih povodnjih ne bo odnašala in trgala zemlje, kjer se ji bo poljubilo.

Nekaj, proti čemur se kmetje ne le pri nas ampak tudi povsod drugod pritožujejo je „priposestvalno pravo“. Ljudje si prosto delajo steze, da si prikrajšajo pola. Če se pa lastnik čez nekaj časa vsled tega postavi po robu, lepo dobi odgovor, da že toliko in toliko let hodi po tej stezi, da mu ne more prepovedati pola itd., dasiravno je priposestvalna doba 30 let. Temu bi se dalo odpomoči le na ta način, da bi oblasti enostavno odpravile vse steze in določile le

„Brat“, pravi eden, „saj smo Slovani, se bomo že sporazumeli brez tujih jezikov.“ Odšel sem na cesto in strašno me je bilo sram.

Spominjam se, da nam lansko leto Čehi v Pragi niso nikdar dajali pojasnil v kakem tujem jeziku. Dоследno so se držali češčine in prepričan sem, da radi tega njihov ugled, kar se tiče pameti in učenosti, ni čisto nič trpel.

Povsod koder sem do sedaj hodil je bil prvi jezik dotične dežele. Le zakaj ravno mi našo govornico tako malo spoštujemo? Pa ne samo to. Ob vsaki primerni, še raje pa neprimerni priliki smo polni graje in kritike o naši državi, kot bi bil pri nas pekel, drugod pa sama sveta nebesa. Zakaj prav nič ne pomislimo, kako porazno vpliva to na tiste, ki vidijo v nas svoj up, ki stavijo v nas vse svoje nade.

V letovišču na Gorenjskem.

Od nekod se priklati nadut nemški burš. V gostilni razlaga zbranim, da so bili Slovenci pred sto leti še svinjski pastirji. Kaj mislite, kaj je bilo v tem slučaju naprimernejše. To gotovo ne, da je mirno odšel in se najbrž čudil.

Koroški pevci v Kranju.

Sprejema nisem videl. Rekli so mi, da je bil navdušen.

V Narodnem domu sem po dolgem času spet slišal pristno koroško pesem, to praslovensko pesem, ki tako neizpodbitno dokazuje naše pravice za mejo. Za vsako pesmijo buren aplavz. A vendar se mi je zdelo, da jim Kranj ni dal vsega srca, da mu ni segla njihova pesem v globino duše.

one, ki so absolutno potrebne. Apeliramo na mero-dajne činitelje, da nekaj ukrenejo v tem oziru.

Iz Cerkelj.

Visoka starost Cerkljanov spričuje, da so podnebne (klimatične) razmere cerkljanskega okoliša kar najugodnejše. V vasi imamo nebroj zlasti žensk, ki se v krepkem zdravju in pri polni zavesti približujejo stoletnici svojega rojstva. Kneva že med četrtim rododom klubuje hladnemu dihu rodne zemlje. Mati županova v najkrepkejši obliki raduje med drugim rodod svojega zdravja in hvali Boga, da ji je starostne dni omilil s tako lahkim življenjem sredi hvaležnih otrok. Blagor starišem, ki jih otroci res spoštujejo! Bedevo je čas 90-letnega življenja sicer nekoliko upognil, vendar je še vedno vedrega duha. Stari Tolmajnar je pred 34 leti prestopil križišče življenja, a še danes stopa zravnano ob bistrem položku, ki mu šumlja krog njegovih lepih sadovnjakov. Pa Kern in Robas, kdo ne pozna njih žilavosti sredi zaroda tretjega kolena.

V Ljubljani je umrla g. mati Avgušlina Zor, hčerka prvega cerkljanskega trgovca, prednika g. Andreja Vavkna. Rojena je bila l. 1848. v dnevih avstrijske revolucije. Oče se je poročil kot vdovec z hčerko 90-letnega Bitnikarja, matere g. ravnal. Košnikove in Julike Lapajnetove. Pred 57 leti je prostovoljno vstopila v samostan ljubljanskih uršulink, ki je med nje zanesla slovensko zavest in postala prva učiteljica slovenskega jezika. Poučevala je tudi razna glasbila skoro do zadnjih dni svojega življenja. S Cerkljani je ostala v stalni zvezi. Ljubila jih je tako, da bi najraje objela vsakogar, kdor je prišel iz Cerkelj. Pač vkoreninjena domoljubnost, ki mora biti res celo nalezljiva, ker se oprime celo onih, ki jih življenje zanese v kraje divne cerkljanske prirodne lepote. M. Avgušlini želi večni pokoj ves cerkljanski rod! R. i. p. l

Iz Kamnika.

Radomeljska občina v vsem prav lepo napreduje. To leto so zgradili gasilski dom katerega blagoslovitev se je vršila meseca junija. Sedaj gradijo velik Sokolski dom, ki bo v ponos celemu okraju. Dne 6. t. m. se je vršila v Radomljah sokolska veselica s pestrim vzporedom, ki je prav dobro izpadla.

V Motniku se je ustanovila podružnica Kamniško-Motnik bo podr. tuj. prom. društva. Za starodavni trg Podružnica je izdala lepo brošuro v propagandne namene. Tudi drugače zelo agilno deluje za pospešitev tujkega prometa v tem lepem trgu.

Snujejo se podružnice Jadranske straže v Kamniku, Domžalah in Mengšu. Tozadevna pravila radi odobritve so že predložena. S tem bo ta nacionalna organizacija tudi v našem okraju poživila nacionalno misel.

Gospodarske vesti. V Jastrebljah obč. Špitalič, se gradi nov vodovod po Higijenskem zavodu iz Ljubljane, kateri prevzame 1/2 stroškov, drugo polovico, prevoz in drugo pa interesenti iz dotičnega kraja. Zgraditev vodovoda za omenjeni kraj je zelo važna, ker je bil nujno potreben.

Pozneje so prišli pevci v kavarno. Tihi in skromni so posedli za mize. Tišina. Sele po drugi, tretji pesmi se je publika ogrela. Ta in oni je prisedel.

„Kaku se pa kaj dro kaj male pr vas“, slišim vpraševali Korošca. „Eh, vse skupaj ni pol hudiča vredno. Saj še poštenega pira ne dobiš“, sledi odgovor. Nehote se ozrem. Ujel sem začudeni pogled Korošca in temno senco, ki mu je legla na od skrbi in dela razorano lice. Potem ni vprašal nič več.

Ko odhajam slišim nekoga, ki razlaga: „Preklet a veste, da vas po koroško res ne razumem. Dajva se raje kar po nemško pomeniti...“ Pa so nas vedno polna usta o Slovenstvu in ljubezni do neosvojenih bratov.

Na Koroškem.

Pretekli mesec sem prepotoval Koroško. Od vasi do vasi sem šel in slišal, kako umira slovenska beseda. Nad pevci, ki so prišli v Jugoslavijo so se hudovali celo lastni rojaki češ, da so govorili proti Avstriji. Res je, da se slovenščina na Koroškem sistematično zatira, res je, da je ves pouk slovenščine v mešanih šolah zapopaden na 82 straneh Začetnice in da slovenščino pogosto poučujejo ljudje, ki je sploh ne znajo. Res pa je tudi, da smo pojemanju odpornosti Slovenstva na Koroškem mnogo mi sami krivi. Če že ne moremo živeti brez kritike, potem kritizirajmo kadar smo sami. Če nas pa pride kdo obiskat, potem pa vsaj molčimo, če res ne vemo povedati prav nič dobrega o svoji domovini in državi.

V Avstriji je večja draginja kot pri nas, davki so večji, vlak neznansko drag, nikakih kupčij, nika-

Tudi v Srednji vasi obč. Podhruška, se bo zgradil vodovod, katerega bo gradil Higijenski zavod v Ljubljani, ki je že izvršil trasiranje.

„Biba“ banovinsko pašniško posestvo. Ljudje se upravičeno pritožujejo, da se sedanji oskrbnik briga bolj za gostilno in oskrbovanje turistovskega doma, kot pa z oskrbo njemu izročene živine, ki je vsled tega zelo zanemarjena.

Nova tovarna kvasa. Gospod Kanc župan v Mengšu je dobil dovoljenje za otvoritev nove tovarne „kvasa“ v Mengšu. Zadnji komisijski ogled je našel vse v redu in izdal tozadevno dovoljenje.

Razno. Lovski dvorec v Kamniški Bistrici, last Nj. Vel. kralja, je skoro dograjen. Bo to impozantna stavba po načrtu mojstra Plečnika, obdana s krasnim naravnim parkom. Dne 7. avg. si je Nj. Vel. kralj sam prišel ogledat napredek dela in se ob 8. z avtom peljal skozi Kamnik.

Zgradba ceste v Kamniško Bistrico. Zadnji del avtomobilske ceste Stahovica—Bistrica se bo pričel graditi še ta mesec. Denar za gradnjo je že zagotovljen. Cesta bo dovršena, meseca decembra in odprta za avto promet. — Na ta način bo Kamniška Bistrica dosegljiva iz Ljubljane v pičli uri in kot ena najbližjih planinskih točk posebno svojevrstna in pomenljiva.

Na Duplici pri Kamniku je že dolgo časa dograjena nova postajica. Samo to je slabo, da se vlak ne zmeni zanj in ponosno pelje mimo. Ljudje pa težko pričakujejo, kdaj da bo pričela služiti svojemu namenu.

Kamniška Narodna čitalnica pripravlja igrokaz „Slehnika“, ki ga bodo vprizorili dne 13. in 15. t. m. Igrali bodo kamniški igralci. Pomagala bodo okoliška društva. Sodeluje vojaška godba iz Ljubljane.

Igrokaz se vrši na Kamniškem glavnem trgu ob 21. uri vsakega dneva. Konec po 22. uri.

Iz Loke. Novo prost. gasilno društvo v Loki pri Mengšu priredi gasilsko veselico z običajnim sporedom dne 13. t. m. Ker je društvo novoustanovljeno, potrebuje v obilni meri naše pomoči. Zato vsi v Loko na veselico!

Iz Loke pri Mengšu.

V predzadnji številki sem poročal, da ustanovljamo gasilno društvo. Danes izpolnjujemo to poročilo v toliko, da je gasilno društvo tudi formalno ustanovljeno in se je vršil v petek 4. avg. ob asistenci kamniške župne uprave ustanovni občni zbor. To je bil za našo občino važen, da zgodovinski dan. Je namreč to prva organizacija, ki se je ustanovila v naši občini, in to v rekordno kratkem času 3 mesecev. V ponedeljek dobimo že novo motorno brizgalno, katero bomo v nedeljo dne 13. avgusta najslavnejše blagoslovili in tako bo tudi Loka uvrščena v veliko armado razširjajočega se gasilstva Jugoslavije. Seveda s tem naše skrbi in brige niso zaključene. Brizgalna bo še začasno, morda ne predolgo, pod tujo streho. Upamo pa, da bo odbor iskal in našel potrebnih sredstev, da dobi brizgalna svoj dom. Če bi ne

kega zaslužka, tisoči in tisoči brezposelnih in vendar nisem niti enega slišal, da bi rekel žal besedo čez Avstrijo, pa najsi je bil Nemeč ali Koroški Slovenec. Ko sem nekemu bivšemu avstrijskemu oficirju omenil, da se Koroška priključi Jugoslaviji, če pride do „Anschlusa“, je vzkliknil: „Nikdar, nikdar ne bo propadla naša lepa Avstrija“. Država, ki ima take sinove, če tudi je majhna in slabotna, lahko z zaupanjem gleda v bodočnost.

Mislím, da bi bilo tudi pri nas mnogo manj križe, vse manj nezadovoljstva, vse manj nezaupanja, če bi bilo malo več domovinske ljubezni. Kako smešni smo, ko ob vsaki priliki plakamo nad neodrešeno domovino, zraven pa lastni hiši rušimo temelje. Pač bi se lahko malo večkrat spomnili na dr. Krekov testament:

„Vi vsi, ki ste seme izkrvavelega naroda, mislite le eno: Kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovnski državi, za njen procvit, kulturo, in blagostanje.“

Gorenjska je center tujskega prometa. Naj vidijo gostje v nas ljudi, ki znajo ceniti svojo domovino. Karavanke nas dele od Koroške. V dobi turizma niso gore ovira, ampak vez, ki nas spaja. Ne samo društva in organizacije ampak vsak posameznik je poklican, da dviga čast domovine in krepí slovanško zavest pri bratih, tonečih v morju nemštva.

Malo več ponosa, malo več zaupanja samih v se, proč z malodušjem!

Majnik Nande.

bilo take gospodarske stiske, bi bilo vprašanje kaj kmalu rešeno, tako pa —

Epidemija brezposlenosti se je v naši vasi, sedaj sredi sezije, tako razpasla, da vsi s skrbjo gledamo, kaj bo pozimi, ki je pred durmi. Vedno se piše in govori o javnih delih, ki naj bi lajšala grozno krizo. Začetka teh del pa le ne vidimo. Morda merodajni faktorji potreb ne uvidijo. Skušali jih jim bomo pokazati, če bo kaj zaleglo. Toda o tem prihodnjič.

Iz Tuhinjske doline.

Iz Šmartna. Že ves pretečeni teden so naši marljivi Šmarčani pospravljali, čistili in se pripravljali na evharistični kongres, ki se je vršil v nedeljo 6. avgusta t. l. Fantje so postavili mnogo visokih mlajev. Dekleta pa so spletla krasne vence, da je bil pogled na Šmartno že od daleč veličasten. V nedeljo pa so prišli verniki od vseh krajev s svojimi banderami. Dalje so prišli gasilci iz Motnika, Zg. Tuhinja, Češnjic, Srednje vasi in celo iz Nevelj. Motniške gasilce je zlasti odlikoval lep društveni prapor, kakršnih je malo daleč na okoli. Poveljstvo nad gasilskimi četami je imel častni načelnik g. Engelman iz Šmartna. Služba božja se je vršila na prostem. Bila sta dva lepa cerkvena govora. Prvega je imel preč. g. kanonik Dr. Mih. Opeka, nato pa je govoril še kamniški dekan g. Matej Rihar. Po končani službi božji se je razvila veličastna procesija proti Lazam, kakršne še ni videla Tuhinjska dolina. Slovesnost je še povečalo precejšnje

TURIZEM.

Tujski promet pri nas in drugod.

(Nadaljevanje).

Pri sedanjem denarnem pomanjkanju sicer ni priporočljivo spuščati se v večje denarne avanture. To pa v Kranju ni glavni razlog, da se kopališče ne gradi. Tudi takrat, ko je bilo denarja dovolj na razpolago, se ni ničesar investiralo za javne naprave. Na podlagi dosedanjih izkušenj tudi po odstranitvi denarne krize v tem pogledu ne bo mnogo bolje. V Kranju je namreč že tako, da se pri vsaki dobri novi ideji kaj radi križajo osebni interesi.

Nesporno je, da je edini primeren prostor — kar bi bilo tudi izvedljivo — za zgraditev kopališča gornji konec Majdičevega loga. Tu bi se moglo postaviti kopališče z velikim, vsem športnim predpisom odgovarjajočim bazenom, ter manjšim bazenom za otroke. Poleg tega bi se tam lahko uredila igrišča za otroke, tenis itd. Sedanji kopalni vlaki, ki vozijo do Škofje Loke bi se podaljšali do Kranja. Kopališče na tem kraju bi delalo res čast mestu in služilo kot reklama tudi izven naših mej. Kranj bi postal središče tujsko-prometnega življenja, za katerega se danes zaman prizadevamo. Korist od kopališča, zgrajenega na tem prostoru, bi imeli brezdvoma vsi stanovi. Vsaka druga zamisel in vsak drug prostor zbran v ta namen, bi ne odgovarjal in bi bilo škoda vsakih stroškov.

V teh par člankih sem skušal orisati stanje našega tujskega prometa z glavnimi napakami vred, ki ovirajo razvoj tujskega prometa. V svrhu vodstva in pregleda tujskega prometa naj bi se, po inicijativi Zveze za tujski promet v Ljubljani in občin, v vsakem v poštev prihajajočem kraju ustanovilo Tujsko-prometno društvo, v katerega odboru naj bi bili zastopani vsi glavni interesi dotičnega kraja. Tujsko-prometna društva naj bodo inicijatori vsega tujskega

prometa in naj pazijo na stanje vseh tujsko prometnih naprav (na vodo, električno razsvetljava, kanalizacijo, škropljenje cest itd.), vršijo kontrolo nad cenami, vodijo propagando itd.

Iz mojih navedb v teh člankih je razvidno, da postaja tujski promet za vso državo in posebno še za pasivne pokrajine, kakor je Dalmacija in naša dravska banovina, od leta do leta važnejši gospodarski činitelj. Kakor pri drugih stvareh, tako je zlasti tu odvisen uspeh od truda in vztrajnosti, ter nesebične požrtvovalnosti. Uspeh ni viden takoj, pokaže pa se sigurno, ako je vse delovanje na dobri in solidni podlagi. Zato je naloga nas vseh, ki imamo, ali ki nimamo direktnega interesa na tujskem prometu, da z vsemi močmi sodelujemo.

Z. K.

Tujsko-prometno društvo v Preddvoru.

Preddvor je že znano in vpeljano letovišče. Zadnja leta je vedno nedostajalo sob za goste. Letos je pa mnogo sob neodanih. Tujsko-prometno društvo je poizvedovalo po vzrokih in ugotovilo, da razni ljudje že potujoče goste odvrčajo in napeljujejo v druge kraje češ, da so v Preddvoru sami bolniki. To ne odgovarja resnici, ker so vsi gostje pod zdravniško kontrolo in bi bil vsakdo, ki bi po zdravniški preizkavi bil spoznan za bolnega, odpravljen iz Preddvora.

Tujsko-prometno društvo v Preddvoru bo proti vsakemu, ki bi v bodoče vršil tako protipropagando, sodno postopalo.

Za Tujsko-prometno društvo v Preddvoru

Jocif Peter, s. r.

Majnik Ferdo, s. r.
tajnik.

KOMUNALNE ZADEVE.

Bodoča jeseniška občina.

Pod tem naslovom je bil priobčen dopis izpod peresa „Vlad. Posavskega“ pod rubriko „Komunalne zadeve“ v 1. številki „Triglava“. Ta dopis se tudi nanaša na občino „Kor. Bela“ kar mi je dalo povod obrazložiti pomiselke, ki govore proti priključitvi Kor. Bele k jeseniški občini. Dva razloga sta, ki nista v skladu z dopisnikovim predlogom.

a.) Obseg jeseniške občine.

Po dopisnikovem predlogu bi mestna občina Jesenice obsegala: Hrušico, Plavž, Plavški Rovt, Sv. Križ, Jesenice, Savo, Podmožakljo, Javornik, Jav. Rovt, Koroško Belo, Potoke in Dobravo in to iz vzroka, da bi se vsa industrija K I D koncentrirala v eno občino. Kaj pa Breznica, Zasip in Bistrica v Rožu? Nazadnje bo pa še kdo predlagal Škedenj pri Trstu! Oglejmo si že predlagane kraje. Kakšno obliko bi ta občina imela. To bi bil na zemljevidu dolg pas in bi meril približno 12 km na dolžino in širina bi bila v nekaterih krajih komaj za lučaj vaškega junaka s pračo.

b.) Potrebe jeseniške občine.

Gospod dopisnik našteva razna dela, ki jih bo morala v doglednem času mestna občina izvršiti. To se lepo sliši. Saj ima tudi gosposki naziv „mestna“. Za časne naslove treba truda in požrtvovalnosti.

c.) Obseg koroškobelske občine.

Občina Koroška Bela ima zelo važno in zanimivo zgodovinsko preteklost, o katere postanku in razvoju nam še danes priča arhiv K I D in pa občinska listina, ki se nahaja v deželnem muzeju v Ljubljani. Veliko zanimivega je zbral za ta arhiv zgodovinar Fran Pokorn, župnik v Zg. Beshici pri Kranju. Tu se nahajajo listine za katere je bilo treba strokovnjakov, da so se mogle prečitati. Iz njih je razvidno nastanek industrije v naši kotlini. Od Br. k. senških škofov preko Ruhertov in Cojzov do Luckmanov razodevajo te listine in vsina izročila jasno postanek železne industrije na Javorniku. Zato smelo trdim, da bi bilo prav, da se iz spoštovanja do zgodovine ohrani občina z novim imenom „Slov. Javor-

nik" in ne Kor. Bela. Ta občina Javornik, z nad 3000 prebivalci, naj bi obsegala sledeče vasi: Javornik od Bošteleta nazaj, javorniški Rovt, Kor. Belo in Dobravo do prve čuvajnice proti Jesenicam. Ti kraji so zgodovinsko in stvarno gospodarsko najbolj zaokroženi. Treba je samo napraviti most čez Savo, čez katerega bi peljala cesta, od drž. ceste pri cestni hiši pod Kor. Belo do železniškega mostu na Dobravi, na Dobravo in na Poljane. To bi bila idealna zaokrožitev in lahko izvedljiva tudi v zadovoljstvo stanovništva.

Družba KID bo morala še nadalje biti porazdeljena s svojo davčno močjo v vseh prizadetih občinah, kakor do sedaj.

d.) Potrebe Slov. Javorniške občine.

Tudi ta občina bi imela potrebe, ki se ne dajo prezreti in katere bo s časom zmogla z raznimi dokladami, ki so na vidiku. S priključitvijo k Jesenicam bi morda postali v teku let obubožani meščani, sprehajajoč se po mestnih parkih, posebno če bi usoda hotela, kar nas Bog varuj, da delo v tovarni preneha ali se kako drugače zgodi.

Skromna željica ne bi mogla prerediti toliko meščanov, kakor bi jih ostalo od treh tovarn. Jaz mislim, da je bolje ostati skromen vaščan, kakor žalostnopolparjen meščan. Kaj pa misli občinski zastopnik na Kor. Beli? Ali bo pustil v miru in nemoteno gospodariti z lastnino, katero so zvesto čuvali predniki?

Belan.

O postanku završniške elektrarne.

V številki 5. z dne 15. julija t. l. smo pod gornjim naslovom objavili članek, v katerega zadnjem odstavku so iznešeni različni očitki proti današnjemu vodstvu Kranjskih deželnih elektrarn.

Ker smo se prepričali, da so ti očitki proti vodstvu kot takemu in proti g. ravnatelju neutemeljeni, lojalno izjavljamo, da ti očitki niso usmerjeni proti vodstvu in g. ravnatelju in, da je bilo postopanje vodstva in ravnateljstva vedno v vsakem oziru korektno in mu tudi v gospodarskem oziru ni ničesar očitati.

Uredništvo.

GOSPODARSTVO.

Izvoz živine iz Jugoslavije.

Radi ugodnega tečaja dinarja v inozemstvu je v prvi polovici t. l. zelo poživljal izvoz naše živine. Izvozne cene so bile sicer nižje vendar je vrednost izvoza živine porasla, kakor je razvidno iz sledeče tabele (v milijonih dinarjev).

I. polletje:

	1929.	1931.	1932.	1933.
konji	55.5	30.7	11.4	23.3
goveja živina	141.0	116.7	20.9	40.8
svinje	114.0	113.5	110.6	101.7
drobnica	12.9	15.8	3.0	5.8
kokoši	18.0	51.8	34.3	42.9
sveže meso, mast	96.9	85.2	51.3	45.0
	438.3	413.5	231.5	268.5

Izvoz konj se je po vrednosti podvojil, medtem ko je bil v prejšnjih letih v stalnem padajnu. V prvem polletju tega leta smo izvozili 16.600 konj, dočim smo v istem času prejšnjega leta izvozili samo 8.700 konj, a v prvi polovici leta 1931 16.000 konj.

Izvoz goveje živine, ki je v lanskem letu po vrednosti katastrofalno padel, je v tekočem letu boljši. Lansko leto smo v prvi polovici leta izvozili samo 14.000 glav goveje živine, dočim smo v tekočem letu v istem času izvozili že 30.900 glav.

Izvoz prašičev je v tekočem letu nekoliko manjši, kar je pripisovati znanemu konfliktu z Avstrijo in Češko, kateri je zdaj odstranjen. Izvoz je dosegel v tem letu 101.300 komadov, dočim je znašal v lanskem letu v istem času 121.600 komadov, 108.800 v letu 1931 in 74.800 komadov v letu 1929. Polemtakem je bil izvoz v letošnjem polletju večji kakor pa v letu 1929.

Izvoz drobnice je porasel po številu od 40.800 komadov v prejšnjem letu na 105.200 komadov v tekočem, to je za polnih 150%. V tekočem letu se je izvozilo 499 vagonov svežega mesa (lansko leto 504) v vrednosti 47.2 miliona dinarjev (lani 47.8, masti 62 vagona). Povoljni razmah beleži izvoz perutnine in smo v prvi polovici t. l. izvozili 455 vagonov (lani 322 vag.) v vrednosti 42.9 milijonov dinarjev (lani 34.3 milijone).

Dunajske banke znižujejo obrestno mero.

Na inicijativo vlade so dunajske banke sklenile, da znižajo obrestno mero od 12 na 9.5%, torej za

več kakor 1/3. Znižanje velja samo za kredite v industrijske in trgovske svrhe.

Znižanje diskonta v Holandiji.

Nizozemska banka je znižala z ozirom na ugodni položaj holandskega forinta diskontno stopnjo od 4 na 3.5%. Pri nas je še vedno 7.5% oziroma 9%.

Osnutek gozdnega sindikata v Češkoslovaški.

Kakor javljajo dela ministerstva financ v ČSR na osnutek gozdnega sindikata na Češkem. Istočasno bi se produkcija lesa znižala za 40%.

Razglas.

Razglas glede kuhanja žganja z dne 16. VII 1933 št. 3266 se razveljavlja iz razloga, ker je Dravska finančna direkcija v Ljubljani, z odlokom z dne 31. VII. 1933. št. 12496/2 — V objavila naredbo Ministerstva financ od 11. julija 1933 št. 61248, ki daje vse drugačna navodila glede žganja.

Za žganje se smatrajo vsi destilati sadja, vina vinske drozge, tropin in grozja, ki ima značilno lastnost sadnega žganja, to je okus in vonj po oni sirovini, iz katere je izdelano.

Vsi neutralizirani destilati, ki nimajo okusa in vonja po sadju, se bodo smatrali za špirit, ne glede na to, ali je njih jakost 35 ali nad 35%.

V vseh primerih, kadar bodo organi finančne kontrole sumili, ali gre za obdavčljivo žganje, bodo vzeli vzorec in ga poslali v analizo kemijskemu laboratoriju v Beograd.

Proizvajalci žganja, ki hočejo isto kuhati nad 35%, ali hočejo žganje drugič prekuhavati, morajo vse podatke pred pričetkom kuhe prijaviti finančni kontroli, ki prijavo pregleda, sirovine eventualno premeri, izvod pa preizkusi, če podlega davku na špirit ali ne.

Proizvajanje ruma, likerja in konjaka iz žganja ni dovoljeno. Pravtako se konjak ne sme proizvajati iz vina, razen če destilat vina leži. Ne sme se mu dodajati kakih surrogatov.

Skratka: Do jakosti 35%, ne podlega žganje nobeni kontroli glede državne trošarine. Nad 35%, tno žganje je treba pred pričetkom kuhe prijaviti. Vsako žganje močno nad 60% podlega državni trošarini na špirit in se o tem vodi posebna evidenca.

TRGOVINA IN OBRT.

Žagarske in mlinarske pravice. Vaše mnenje, da bi moral žagar ali mlinar poleg obrtnega dovoljenja za žagarsko odnosno za mlinarsko obrt imeti še posebno pooblastilo za prodajo svojih izdelkov, ni pravilno. Po prvem odstavku čl. 137. zakona o obrtih smejo obrtniki prodajati svoje izdelke že na podlagi svojih obrtnih pooblastil za izvrševanje žagarskega, odnosno mlinarskega obrta in jim vsled tega za prodajo ni potreba še posebne dovoljenja. Mlinar sme torej prodajati moko, katero je sam v svojem mlinu zmel iz žita. Istotako sme žagar prodajati prežagan les. Ne sme pa mlinar prodajati žita oz. moke, katero ni sam zmel, kakor tudi ne sme žagar prodajati lesa v oblem stanju, ne tesačnega, kakor ne desk, katere ni sam napravil, brez predpisanega pooblastila za trgovanje s temi predmeti.

"Davki I. R." Na Vaše vprašanje, da morate plačevati vključno slabšemu prometu in zaslužku v tekočem letu davke v isti višini, kakor v preteklem letu, izvira iz tega, ker za tekoče leto še nimate ocene čistega dobička, katero določi davčni odbor, v katerem so zastopani tudi trije člani Vaše občine. Do tega časa pa, dokler davčni odbor ne oceni čistega dobička za dotično leto, se plačuje pridobnina le na račun in to v višini lanske odmere. Razlika več ali manj se bo vpoštevala pri letnem obračunu, ko bo davčni odbor izvršil svojo oceno.

"Sejmarji F. F." Glede na to, da se Vam je določil čisti dobiček za Vašo obrt sejmarstva z Din 5000— imate pravico pritožbe, ker se je postopalo nepravilno. Sejmarji plačujejo po čl. 59. zakona o neposrednih davkih le Din 60— letno davka brez doklad in za vsakega pomočnika še Din 30— Vsaka druga odmera je nepravilna. Ta davek pa morate seveda plačati že v pričetku leta. Tudi niste dolžni delati vsako leto davčne napovedi, kakor je predpisano za vsa druga pridobitna podjetja.

SOKOL

Sokolsko društvo Predoslje ima svoj nastop v nedeljo dne 13. t. m. Društva pete skupine Sokolske župe Kranj prirede ta dan celodnevni izlet. Ob 10.

uri dopoldne se vrše plavalne tekme, ob 15. uri pa javni nastop na gradu Brdo.

Sokolsko društvo Selca nad Šk. Loko. Članstvo se prav pridno pripravlja na nastop, ki bo v nedeljo dne 13. avgusta ob 15 uri v sosedni vasi Češnjica. Društvo je poskrbelo za polovično vožnjo na avtobusni progi Šk. Loka-Zelezniki tako, da je vsakomur za malenkostno ceno mogoče priti v našo dolino, da si ogleda uspeh našega truda in poleg tega tudi še številne krasote v dolini. Posebno opozarjamo, da ta polovična vožnja velja za nedeljo in tudi ponedeljek in sicer za vse avtobuse na naši progi, poleg tega pa tudi že za avtobus, ki odpelje iz Šk. Loke-kolodvor v soboto ob pol 17 uri. S tem nudimo posetnikom priliko, da napravijo že v soboto oziroma po prireditvi izlete v naš lep alpski svet, ki je ogrnjen v bujno planinski cvetje. Izkaznice za polovično vožnjo dobite pred odhodom v avtobusu in jo v nedeljo daste v potrdilo pred prireditvijo. Pridite vsi, da pokažete svojo naklonjenost našemu društvu, ki v najtežjih prilikah vrši neutrudljivo in vestno svojo sokolsko dolžnost.

Sokolsko društvo Preddvor je imelo svojo prireditev v nedeljo dne 6. t. m. Prireditve so se udeležila vsa društva pete skupine sokolske župe Kranj. Zlasti številna je bila udeležba dece iz Kranja, ki je odšla že zjutraj v Preddvor, da se navžije svežega zraka. Pri popoldanskem nastopu je nastopilo okrog 200 sokolskih pripadnikov in dalo s tem domačemu društvu bodrilo za nadaljnje uspešno delovanje.

SPORT.

Nogomet doma. Podeželski prvak ljubljanskega nogomet. okrožja v Kranju. Vsled mnogostranskega povpraševanja iz vrst sportnikov, če in kdaj in zakaj ne, se je vodstvo Korotana kljub večjim stroškom vendarle odločilo povabiti za jutri, 13. t. m. na gostovanje SK Elan, Novo Mesto. Da je Elan za Kranjce odličen in zelo resen nasprotnik, nam kažejo uspehi, ki si jih je priboril v pomladanskem prvenstvenem tekmovalju. Proti Braistvu z Jesenic je zmagal z 2:1 in 3:0, proti prvaku trboveljske skupine pa z 2:2 in 2:0. Čeprav igrajo Korotanci na domačem igrišču in pred domačo publiko vendar bodo morali prav resno poprijeti na vsej črti, če hočejo častno odrezati.

Kljub velikim stroškom so cene zvišane le za 1 Din. Tekma se prične ob pol 18. uri. Predtekma ni, na kar opozarjamo občinstvo.

Nogomet pretekle nedelje. V propagandnih tekmah je podleglo Bratstvo Primorju 10:0, Korotana Iliriji 10:3, borbe, v katerih ni nadvladala toliko tehnika kot taktika.

Največjo senzacijo je vzbudila zmaga jugoslovenske reprezentance nad češkoslovaško v Zagrebu. Rezultat 2:1 ne kaže pravega razmerja sil. Če bi nebrnil češkoslovaških vrat znani Planička, bi bil poraz mnogo hujši.

V državnem prvenstvu je v Beogradu porazil BASK Vojvodino s 3:1.

V motociklistični tekmi na Ljubelju je g. Milan Levičnik v kategoriji sportmotorji s prikolico do 500 ccm v času 7:09 in v kategoriji motorji preko 500 ccm v času 7:06,4 zasedel drugo mesto za avstrijskim prvakom Voglom.

Sport v Radovljici. SK Radovljica: VSK Triglav (Ljubljana) 10:2 (2:2). Gostje so pokazali enakovredno igro samo prvi polčas, v drugem pa je popolnoma odpovedala njihova obramba. Domači fantje pa so pokazali, da se da tudi v težkih tekmah doseči dober rezultat, ako vlada v moštvo disciplina in harmonija. Publike bolj malo.

Iz uredništva.

G. D. v L. Za poslano najlepša hvala. Priobčimo v prihodnji številki. Oglasite se kmalu spet.

MALI OGLASI

Kdor nudi ali išče službo, plača za vsako besedo 25 par. Najmanjši znesek je Din 5.— Vsi ostali oglasi se računajo po 50 par za vsako besedo. Najmanjši znesek pri teh oglasih je Din 8.— Znesek je treba plačati pri predaji naročila, oziroma vpslati v pismu obenem z naročilom. Za odgovor je treba priložiti Din 2.— v znakah.

MIZARSKI POMOČNIK išče službe. Sprejme tudi vsako drugo zaposlenje. Naslov v upravi „Triglava.“

INSTRUKTOR-JA (-ICO) za knjigovodstvo in računstvo iščem. Honorar po dogovoru. Naslov v upravi „Triglava.“

„DRAVA“ gospodarska zavarovalnica, Maribor, zavaruje do 80 let stare osebe, doto,

gospodarsko osamosvojitve, kolesa proti tatvini. Zahtevajte prospekte! Sprejemajo zastopniki v vseh občinah in glavni zastopniki za srece Kamnik, Kranj in Radovljico pod ugodnimi pogoji.

STANOVANJE sobo in kuhinjo v mestu išče boljši nameščenec. Ponudbe na upravo „Triglava.“